

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยที่มาตรา ๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยได้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐

สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ในวาระที่ ๑ โดยลงมติรับหลักการในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ และได้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๓ คน เพื่อพิจารณา จากนั้น ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๘/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๐ สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๗๙ ก วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มาตรา ๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยในการจัดทำ การกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมาย และสาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ และกฎหมายดังกล่าวต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๓ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามศัพท์ดังนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

“แผนแม่บท” หมายความว่า แผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานที่เป็นของรัฐไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือในรูปแบบอื่นใด และไม่ว่าจะเป็นองค์กรในฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ หรือเป็นองค์กรอิสระหรือองค์กรอัยการ

“หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) หัวหน้าส่วนราชการที่เป็นนิติบุคคลหรือผู้บริหารท้องถิ่น ผู้อำนวยการหรือผู้บริหารสูงสุด ที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐวิสาหกิจหรือองค์การมหาชน หรือหัวหน้าหรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานของรัฐ ในรูปแบบอื่น สำหรับหน่วยงานของรัฐในฝ่ายบริหาร

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือหัวหน้าหน่วยงาน สำหรับสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือหน่วยงานที่เป็นนิติบุคคลที่อยู่ในกำกับของประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี

(๓) ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด หรือประธานศาลรัฐธรรมนูญ สำหรับองค์กร ฝ่ายตุลาการ

(๔) คณะกรรมการหรือคณะบุคคลที่เป็นองค์กรอิสระและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินสำหรับ องค์กรอิสระ

(๕) อัยการสูงสุด สำหรับองค์กรอัยการ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔)

๓. หมวด ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ

๓.๑ กำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่า ๒๐ ปีเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้อง และบูรณาการกัน โดยกำหนดให้การประกาศใช้ให้ทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา รวมทั้งกำหนดสภาพบังคับของยุทธศาสตร์ชาติไว้ว่า เมื่อมีการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติแล้ว ยุทธศาสตร์ชาติ มีผลผูกพันคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยการกำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และแผนอื่นใด ตลอดจนการจัดทำงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และกำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับดูแลและ สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการดังกล่าวด้วย สำหรับกรณีที่หน่วยงานของรัฐเป็นองค์กรในฝ่ายนิติ บัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระหรือองค์กรอัยการ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีกำกับดูแลโดยใช้วิธีการ ประสาน การปรึกษา หรือเสนอแนะต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐขององค์กรดังกล่าว (มาตรา ๕)

๓.๒ กำหนดให้ยุทธศาสตร์ชาติพึงมีสาระตามที่กฎหมายกำหนดเป็นอย่างน้อย ประกอบด้วย

๑) วิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศ

๒) เป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยอย่างน้อยต้องมีเป้าหมายด้านความมั่นคง ของประเทศ ด้านคุณภาพและความเป็นอยู่ของประชาชน และด้านบทบาทของรัฐที่มีต่อประชาชน รวมทั้ง กำหนดระยะเวลาและตัวชี้วัดในดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย และ

๓) ยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ (มาตรา ๖)

๓.๓ กำหนดให้การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติต้องคำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติ ความต้องการและ ความจำเป็นในการพัฒนาประเทศ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืนตาม

หลักธรรมาภิบาลและเป้าหมายการปฏิรูปประเทศตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ โดยใช้ข้อมูลความรู้ที่ผ่านการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ อย่างรอบคอบ การวิเคราะห์แนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงในอนาคต และการให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย การจัดทำ การรับรู้ เข้าใจ และยอมรับที่จะเป็นเจ้าของยุทธศาสตร์ชาติร่วมกัน (มาตรา ๗)

๓.๔ กำหนดให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติต้องจัดให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ โดยจัดให้มีการรับฟังความเห็นของประชาชนตามวิธีการที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติกำหนดซึ่งต้องใช้วิธีการที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้สะดวกและทั่วถึง และต้องแสดงข้อมูลที่เพียงพอแก่การที่ประชาชนจะเข้าใจและสามารถแสดงความคิดเห็นได้ด้วย เพื่อนำมาใช้จัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติและเมื่อจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ แล้วเสร็จเบื้องต้น (มาตรา ๘)

๓.๕ กำหนดให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอร่างยุทธศาสตร์ชาติที่ดำเนินการจัดทำแล้วเสร็จต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาก่อนเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีความเห็นชอบตามลำดับเมื่อรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างยุทธศาสตร์ชาติที่ได้รับความเห็นชอบนั้นขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมเพื่อมีพระบรมราชโองการประกาศใช้เป็นยุทธศาสตร์ชาติต่อไป (มาตรา ๙)

๓.๖ กำหนดให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแต่ละด้านต้องจัดทำแผนแม่บท เพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติภายหลังจากได้มีการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติแล้ว โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบก่อนประกาศในราชกิจจานุเบกษาและบังคับใช้ต่อไป โดยให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนแม่บทนั้น รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทด้วย และกำหนดให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะรัฐมนตรีก่อนดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมแผนแม่บทในกรณีที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเห็นว่ามีความจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมแผนแม่บทที่ได้มีการประกาศใช้แล้วให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงหรือความจำเป็นของประเทศ (มาตรา ๑๐)

๓.๗ กำหนดหลักเกณฑ์การแก้ไขเพิ่มเติมยุทธศาสตร์ชาติ โดยให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติจัดให้มีการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติทุก ๕ ปี หรือในกรณีที่เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมยุทธศาสตร์ชาติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกหรือสถานการณ์ของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปจนไม่สามารถหรือไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการตามเป้าหมายหรือยุทธศาสตร์ด้านหนึ่งด้านใดได้ โดยการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวต้องขอความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อน และเมื่อได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมยุทธศาสตร์ชาติตามกระบวนการที่กฎหมายกำหนดแล้ว ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ชาติที่ใช้บังคับอยู่ (มาตรา ๑๑)

๔. หมวด ๒ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

๔.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และองค์ประกอบของคณะกรรมการดังกล่าว (มาตรา ๑๒)

๔.๒ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๕ ปี และกำหนดให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่รวมทั้งอาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้อีก (มาตรา ๑๓)

๔.๓ กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (มาตรา ๑๔)

๔.๔ กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ (มาตรา ๑๕)

๔.๕ กำหนดให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติขึ้น คณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่าง ๆ โดยแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ จำนวนไม่เกิน ๑๕ คน โดยคำนึงถึงความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและความหลากหลายของช่วงอายุ และในกรณีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมหรือภารกิจขององค์กรอิสระ ให้แต่งตั้งผู้แทนจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมหรือองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการด้วย (มาตรา ๑๖)

๔.๖ กำหนดให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติมอบหมาย (มาตรา ๑๗)

๔.๗ กำหนดให้การประชุมของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และคณะอนุกรรมการ เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติกำหนด และในการประชุมของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนดห้ามประธานกรรมการและรองประธานกรรมการมอบหมายบุคคลอื่นมาประชุมแทน (มาตรา ๑๘)

๔.๘ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และคณะอนุกรรมการเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติกำหนด (มาตรา ๑๙)

๔.๙ กำหนดให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติมีอำนาจขอให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจ้างบุคคล สถาบันการศึกษา หรือสถาบันที่มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย เพื่อดำเนินการศึกษาค้นคว้าและจัดทำรายงานในเรื่องที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเห็นว่ามีความจำเป็นต้องได้ข้อมูลหรือศึกษาเป็นการเฉพาะ โดยกำหนดให้วิธีการจ้าง ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของบุคคลหรือสถาบันที่ได้รับการว่าจ้างนั้น เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติกำหนด (มาตรา ๒๐)

๔.๑๐ กำหนดให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ รองประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ กรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ประธานกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ กรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ อนุกรรมการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และอนุกรรมการของคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๒๑)

๔.๑๑ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ (มาตรา ๒๒)

๕. หมวด ๓ การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล

๕.๑ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีวางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ โดยข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติประสานและปรึกษากับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐขององค์กรดังกล่าวด้วย (ร่างมาตรา ๒๓)

๕.๒ กำหนดให้มีการรายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ดังนี้

๑) ให้หน่วยงานของรัฐรายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติภายในเวลาและตามรายการที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด

๒) ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติของหน่วยงานของรัฐเป็นประจำทุกปีเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี หัวหน้าองค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ และรัฐสภาทราบ ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานจากหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ได้กำหนดรายละเอียดที่ต้องระบุในรายงาน เป็นอย่างน้อยประกอบด้วยความก้าวหน้าของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ

๓) ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอรายงานเป็นการเฉพาะเรื่องต่อรัฐสภาเพื่อทราบ ตามที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเห็นว่ามีความสมควรรายงานให้รัฐสภาทราบเป็นการเฉพาะเรื่อง (มาตรา ๒๔)

๕.๕ กำหนดมาตรการในกรณีมีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ หรือแผนแม่บท ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาพิจารณารายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปี หรือรายงานเฉพาะเรื่อง ที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอแล้วเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงหรือไม่แจ้งการดำเนินการ ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติทราบภายในกำหนดเวลาโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภามีมติส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี และหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งให้ผู้นั้นพักราชการหรือพักงาน หรือสั่งให้ออกจากราชการหรือออกจากงานไว้ก่อน หรือสั่งให้พ้นจากตำแหน่งต่อไป (มาตรา ๒๕)

๕.๖ กำหนดมาตรการในกรณีมีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท ในกรณีที่ปรากฏต่อคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติว่า มีการดำเนินการใดของหน่วยงานของรัฐไม่สอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแจ้งหน่วยงานของรัฐนั้นทราบถึง ความไม่สอดคล้องและข้อเสนอในการแก้ไขปรับปรุง หากหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุง หรือไม่แจ้งผลการดำเนินการภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ รายงานต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติทราบ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ หรือแจ้งให้หัวหน้า หน่วยงานของรัฐที่เป็นองค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ เพื่อพิจารณา ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ถ้าหากหน่วยงานของรัฐนั้นไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และให้คณะกรรมการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป (มาตรา ๒๖)

๕.๗ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเผยแพร่รายงาน ที่ได้รับจากหน่วยงานของรัฐ รายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีและรายงานเป็นการเฉพาะเรื่องให้ประชาชน ทราบผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งกำหนดกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติจัดให้มีวิธีการที่ประชาชนซึ่งพบหรือเห็นว่าหน่วยงานของรัฐหน่วยใดไม่ดำเนินการให้สอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท สามารถแจ้งเหตุดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติทราบได้โดยสะดวกและรวดเร็ว (มาตรา ๒๗)

๖. บทเฉพาะกาล

๖.๑ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับการดำเนินการในวาระเริ่มแรกในกรณีการแต่งตั้งกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และการจัดทำ

ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้การดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแล้วเสร็จภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ (มาตรา ๒๘)

๖.๒ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับการดำเนินการในวาระเริ่มแรกในระหว่างอายุของวุฒิสภาดำเนินการตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญฯ ที่มีกำหนด ๕ ปี ว่าในกรณีที่หน่วยงานของรัฐดำเนินการไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทซึ่งเป็นผลมาจากมติคณะรัฐมนตรี หรือเป็นการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีโดยตรง ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแจ้งให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและวุฒิสภาทราบ เพื่อให้วุฒิสภาดำเนินการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศและการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และในกรณีที่วุฒิสภามีประเด็นปัญหาว่ามติคณะรัฐมนตรีหรือการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีนั้น เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ กำหนดให้วุฒิสภาเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อวินิจฉัยโดยเร็ว หากศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติคณะรัฐมนตรีหรือการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป โดยให้ฟังข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายตามที่ปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๙)

นางสาววรรณวนัช สว่างแจ้ง / จัดทำ